

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi erikoissairaanhoitolain ja päihdehuoltolain 28 §:n muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi erikoissairaanhoitolakia ja päihdehuoltolakia. Erikoissairaanhoitolain erityistason sairaanhoitoon liittyviin valtuutussäännöksiin ehdotetaan tehtäviksi perustuslaista johtuvat muutokset. Poikkeuksellisen suurten potilaskohtaisten kustannusten tasausjärjestelmää koskevaa erikoissairaanhoitolain pykälää ehdotetaan lisäksi täydennettäväksi käytännössä todettujen epäkohtien korjaamiseksi siten, että säännöksessä veloitettaisiin sisällyttämään järjestelmään kaikki tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot.

Esityksessä ehdotetaan myös, että päihdehuoltolakiin otetaan valtuutussäännös, jonka nojalla sosiaali- ja terveysministeriö voisi antaa asetuksella säännöksiä siitä, millaista hoitoa voidaan pitää rikoslain huumausainerikossäännöksissä tarkoitettuna sosiaali- ja ter-

veysministeriön hyväksymänä hoitona, ja siitä, milloin jonkun voidaan katsoa hakeutuneen tällaiseen hoitoon. Lakiin otettaisiin vastaavasti valtuutussäännös, jonka nojalla sosiaali- ja terveysministeriö voisi antaa asetuksella säännöksiä huumeriippuvaisten lääkkeellisen hoidon järjestämisestä ja toteuttamisesta. Asetuksenantovaltuutussäännöksen tehtäisiin lisäksi perustuslaista johtuva tarkistus.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Poikkeuksellisen suurten potilaskohtaisten kustannusten tasausjärjestelmää koskeva muutos on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan lakien hyväksymistä ja vahvistamista seuraavan vuoden alusta.

---

**PERUSTELUT**

**1. Nykytila ja ehdotetut muutokset**

**1.1. Erikoissairaanhoitolaki**

Erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 9 §:n 1 momentin mukaan osa erikoissairaanhoidosta voidaan määrätä sairauksien harvinaisuuden, erikoissairaanhoidon vaativuuden tai erikoissairaanhoidon järjestämisen asettamien eri-

tyisten vaatimusten perusteella erityistason sairaanhoidoksi. Erityistason sairaanhoidolla tarkoitetaan sairaanhoitoa, joka on tarkoitukseenmukaista keskittää yliopistollisiin sairaaloihin, muihin vastaavan tasoisiin sairaaloihin tai vain joihinkin näistä. Erityistason sairaanhoidon järjestämistä varten maa on jaettu sairaanhoitopiirien lisäksi erityisvastuualueisiin. Erityisvastuualueet määrää mainitun pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvosto

siten, että kuhunkin alueeseen kuuluu sellainen sairaanhoitopiiri, jonka alueella on lääkärinkoulutusta antava yliopisto.

Erikoissairaanhoitolain 9 §:n 3 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi perustuslain 80 §:stä johtuva tekninen tarkistus siten, että erityisvastuualueista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Erikoissairaanhoitolain 11 §:n 2 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittavat ohjeet tai määräykset erityistason sairaanhoitoon kuuluvista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta. Ministeriön viimeisimmät, 1 päivänä lokakuuta 2001 voimaan tulleet ohjeet on annettu 20 päivänä kesäkuuta 2001. Erikoissairaanhoitoa on keskitetty niissä toisaalta alueellisesti ja toisaalta valtakunnallisesti. Ohjeissa mainitaan erikseen eräät alueellisesti keskitettävät tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot sekä todetaan muutoin, että kullakin viidellä erityisvastuualueella sovitaan sairaaloiden ja sairaanhoitopiirien kesken ne tutkimukset, hoidot ja toimenpiteet, jotka siellä on aiheellista keskittää alueellisesti. Lisäksi ohjeissa luetellaan tutkimukset, hoidot ja toimenpiteet, jotka on keskitetty valtakunnallisesti harvempaan kuin viiteen yliopistosairaalaan tai vastaavaan keskukseseen.

Myös erikoissairaanhoitolain 11 §:n 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi teknisluonteinen tarkistus siten, että erityistason sairaanhoitoon kuuluvista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta voidaan säätää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Lisäksi ehdotetaan, että sosiaali- ja terveysministeriö voi tarvittaessa antaa erityistason sairaanhoidon järjestämistä koskevia ohjeita. Erikseen selvitetään, onko laadullisesti riittävän korkeatasoisen toiminnan edellyttämän erityisosaimisen varmistamiseksi tarpeen säätää asetuksella myös niistä terveydenhuollon toimintayksiköistä, joihin erityistason sairaanhoitoon kuuluvat tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot keskitetään.

Erikoissairaanhoitolain 56 a §:n mukaan sairaanhoitopiiriin kuntayhtymällä tulee olla jäsenkunnalleen aiheutuneiden poikkeuksellisen suurten potilaskohtaisten kustannusten tasaamiseksi tasausjärjestelmä. Potilaskohtaisten suurten kustannusten tasausjärjestelmän toteuttaminen on muutoin jätetty sai-

raanhoitopiiriin kuuluvien kuntien sopimusten varaan. Järjestelmän kattavuus vaihtelee melko suuresti sairaanhoitopiirien välillä. Potilaskohtaisten suurten kustannusten tasausjärjestelmän toteuttamiseen liittyvät suurimmat ongelmat nykyisin ovat toisaalta se, että järjestelmän piiriin on luettu yleensä vain yleissairaaloiden vuodeosastohoito. Sen sijaan psykiatrinen hoito on useimmissa sopimuksissa jätetty tasauksen ulkopuolelle. Lisäksi tasausraja on joissakin tapauksissa asetettu niin korkeaksi, että se heikentää olennaisesti järjestelmän merkitystä. Potilaskohtaisia suuria kustannuksia syntyy käytännössä suurissa kunnissa yleisemmin kuin pienissä kunnissa, mutta toisaalta tasaus on juuri pienen kunnan kannalta tällaisessa tilanteessa erityisen tarpeellinen.

Erikoissairaanhoitolain 56 a §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälässä säädettäisiin, että potilaskohtaisten suurten kustannusten tasausjärjestelmän tulee kattaa kaikki tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot. Lisäksi erikseen selvitetään, olisiko säännöstyä tarpeen täydentää myös siten, että sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voitaisiin säätää rajasta, jonka ylittävät kustannukset tasataan kokonaan tai osittain.

## 1.2. Päihdehuoltolaki

Päihdehuoltolaissa (41/1986) säädetään päihdehuollon ja siihen kuuluvien palveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä. Päihdehuollon tarkoitetaan mainitussa laissa alkoholi-juomaa sekä muuta päihtymistarkoituksessa käytettävää ainetta. Lain 28 §:n mukaan tarkemmat säännökset lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella. Pykälän nojalla annetussa päihdehuoltoasetuksessa (653/1986) säädetään tarkemmin päihdehuollon palvelujen järjestämisestä. Asetuksen 15 §:n mukaan tahdosta riippumatta toteutettavaa hoitoa koskeva päihdehuoltolain 11 ja 12 §:n mukaisesti tehtävä päätös ja eristämistä koskeva päätös on laadittava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistaman kaavan mukaisesti. Asetuksen 16 §:ssä sosiaali- ja terveysministeriö valtuutetaan lisäksi antamaan tarkempia ohjeita asetuksen soveltamisesta.

Päihdehuoltolain 28 §:ssä nykyisin olevaan säännökseen ehdotetaan tehtäväksi perustus-

lain 80 §:stä johtuva tekninen tarkistus siten, että tarkemmat säännökset lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Rikoslain (39/1889) huumausainerikoksia koskevan 50 luvun 7 §:ssä säädettiin ennen 1 päivänä syyskuuta 2001 voimaan tullutta lainmuutosta yhtenä perusteena, jolla syyte voidaan jättää nostamatta tai rangaistus tuomitsematta se, että tekijä osoittaa sitoutuneensa sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään hoitoon. Hyväksyttävistä hoidoista säädetään hyväksyttävästä hoidosta huumausainerikoksissa annetussa sosiaali- ja terveysministeriön päätöksessä (1394/1994). Päätös on annettu ilman nimenomaista valtuutussäännöstä. Rikoslain 50 luvun 7 §:ää on muutettu 1 päivänä syyskuuta 2001 voimaan tulleella lailla (654/2001) muun muassa siten, että syyte voidaan jättää nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos tekijä on hakeutunut sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään hoitoon. Lainmuutos edellyttää edellä mainitun sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen uudistamista. Rikoslain muutoksen yhteydessä lakiin ei otettu säädöksen antamiseen tarvittavaa valtuutussäännöstä. Sen vuoksi ehdotetaan, että päihdehuoltolain 28 §:ään otetaan valtuutussäännös, jonka nojalla sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa asetuksella säännöksiä niistä edellytyksistä, joilla hoitoa voidaan pitää rikoslain 50 luvun 7 §:ssä tarkoitettuna sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymänä hoitona, ja myös siitä, milloin jonkun voidaan katsoa hakeutuneen tällaiseen hoitoon. Säännös ehdotetaan otettavaksi päihdehuoltolain 28 §:n 2 momenttiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 1990-luvulla pahentuneen huumausainetilanteen vuoksi vuodesta 1997 säännellyt opioidiriippuvaisten eräillä lääkkeillä, käytännössä metadonilla tai buprenorfiinilla, tapahtuvia vieroitus-, korvaus- ja ylläpitohoitoja. Säännökset on annettu erityistason sairaanhoitoa koskevan erikoissairaanhoitolain 11 §:n 2 momentin nojalla. Niissä on määritelty hoidot erityistason sairaanhoidoksi ja keskitetty hoitojen tarpeen arviointi sekä hoitojen aloittaminen ja seuranta erikseen määriteltyihin hoitopaikkoihin. Mainittujen lääkkeiden määräämisen osalta säännökset perustuvat lisäksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä

annetun lain (559/1994) 22 §:n 3 momentissa olevaan valtuutussäännökseen, jonka nojalla sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä ja ohjeita lääkkeiden määräämisestä. Viimeisimmät säännökset ovat opioidiriippuvaisten henkilöiden vieroitus-, korvaus- ja ylläpitohoidosta eräillä lääkkeillä annetussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (607/2000).

Opioidiriippuvaisten lääkkeellisistä hoidoista saatujen kokemusten perusteella hoitoja ei ainakaan kaikilta osin ole enää tarpeen määritellä erityistason sairaanhoidoksi. Hoitopaikkojen lisäämiseksi vastaamaan hoitojen tarvetta hoitoja on tarpeen saada nykyistä suuremmassa määrin siirrettyiksi päihdehuollon ja perusterveydenhuollon yksiköihin. Tämän vuoksi ehdotetaan, että päihdehuoltolain 28 §:n 2 momenttiin otetaan valtuutussäännös, jonka nojalla sosiaali- ja terveysministeriö voisi asetuksella antaa säännöksiä huumeriippuvaisten lääkkeellisen hoidon järjestämisestä ja toteuttamisesta. Huumeriippuvuus on kansainväliseen tautiluokitukseen sisältyvä, psykiatrian alaan kuuluva oireyhtymä. Riippuvuus ymmärretään huumausainneiden toistuvaksi, pakonomaiseksi ja kontrolloimattomaksi käytöksi sen aiheuttamista kielteisistä seuraamuksista huolimatta. Keskeisiä riippuvuuden piirteitä ovat käytön hallinnan menettäminen, lisääntyvä sietokyky ja vieroitusoireiden ilmaantuminen. Valtuutussäännöksen nojalla säädettäisiin lähinnä yksiköistä, joissa hoitoja voidaan antaa, sekä hoidon toteuttamiseen liittyvistä yleisistä vaatimuksista. Asetuksessa ei sen sijaan, kuten nykyisessäkään asetuksessa, säänneltäisi yksityiskohtaisemmin hoidon sisältöä ja sen käytännön toteuttamistapoja.

Päihdehuoltoasetuksen 15 ja 16 §:ssä olevat valtuutussäännökset ehdotetaan lisäksi siirrettäviksi perustuslain 80 §:ssä säädettyjen vaatimusten mukaisesti lain tasolle. Päihdehuoltolain 28 §:n 2 momentissa ehdotetaan siten säädettäväksi, että laissa tarkoitetuissa päätöksissä käytettävien lomakkeiden kaavat vahvistetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisäksi otettavaksi säännös, jonka nojalla sosiaali- ja terveysministeriö voisi antaa ohjeita päihdehuollon järjestämisestä ja toteuttamisesta.

## 2. Esityksen vaikutukset

Potilaskohtaisten suurten kustannusten tasausjärjestelmää koskevalla erikoissairaanhoidolain muutoksella vaikutetaan sairaanhoitopiirien ja niiden jäsenkuntien välisiin taloudellisiin suhteisiin. Järjestelmän avulla tasoitetaan kustannuspaineita erityisesti pienissä kunnissa. Muutosten kautta pyritään myös potilaiden saattamiseen erikoissairaanhoidon pääsemisessä samanarvoiseen asemaan sairaudesta riippumatta.

Ehdotuksella, jonka mukaan päihdehuoltolain 28 §:n 2 momenttiin otettaisiin valtuutus huumeriippuvaisten lääkkeellisen hoidon järjestämistä ja toteuttamista koskevien tarkempien säännösten antamiseen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella, pyritään kyseisten hoitojen nykyistä parempaan sääntelyyn. Hoitojen sääntely ei merkitse kunnille tai kuntayhtymille uusia tehtäviä, koska ne jo voimassa olevan lainsäädännön, esimerkiksi päihdehuoltolain 3 §:n, kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n ja erikoissairaanhoidolain 3 §:n perusteella ovat velvollisia järjestämään asukkaidensa terveydenhuollon ja päihdehuollon palvelut. Korvaus- tai ylläpito-hoidosta aiheutuvien kustannusten voidaan arvioida olevan korkeintaan noin 13 500 – 17 000 euroa potilasta kohden vuodessa. Hyvin järjestetyllä hoidolla on tutkimusten perusteella hyvä kustannusvaikuttavuussuhde, toisin sanoen hoidosta aiheutuvat kustannukset ovat vähäiset verrattuna huumausainneiden käytöstä sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmälle aiheutuviin kustannuksiin sekä yhteiskunnalle muutoin aiheutuviin kustannuksiin. Hoidon tarpeessa olevia opioidiriippuvaisia on eniten pääkaupunkiseudulla, jossa heitä arvioidaan olevan 1 000 – 2 000. Valtion vuotta 2002 koskevaan talousarvioesitykseen on momentille 33.32.38 sisällytetty 7 570 000 euron määräraha huumeiden käyttäjien hoidosta aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen kunnille ja kuntayhtymille. Avustus on tarkoitettu muun muassa opioidiriippuvaisten henkilöiden vieroitus-, korvaus- ja ylläpito-hoidon lisäämiseen.

Päihdehuoltolain 28 §:ään otettavaksi ehdotetun valtuutussäännöksen, jonka mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella

voidaan säätää rikoslain 50 luvun 7 §:ssä tarkoitettu hyväksyttävästä hoidosta, nojalla määriteltäisiin hoitopaikat ja hoitoon hakeutuminen niin, että hoitoon hakeutumisen mahdollisuudet ovat mahdollisimman tasavertaiset eri puolilla maata.

## 3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, Terveystieteiden tutkimuskeskuksesta, sairaanhoitopiireiltä, Helsingin, Kuopion, Nilsiän, Oulun, Tampereen ja Turun kaupungeilta, Kaustisen, Kolarin ja Kurun kunnilta sekä Suomen Kuntaliitolta. Lausunnoissa esitetyt näkökohdat on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon.

## 4. Tarkemmat säännökset

Erityistason sairaanhoitoon kuuluvista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta säädettäisiin tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Vastaavasti sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädettäisiin rikoslain 50 luvun 7 §:ssä tarkoitettu hyväksyttävästä hoidosta ja siihen hakeutumisesta, huumeriippuvaisten lääkkeellisen hoidon järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä päihdehuoltolaissa tarkoitettuja, tahdosta riippumatta annettavaa hoitoa ja eristämistä koskevia päätöksiä tehtäessä käytettävien lomakkeiden kaavoista.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaisi lisäksi tarvittaessa erityistason sairaanhoidon järjestämistä koskevia ohjeita samoin kuin päihdehuollon järjestämistä ja toteuttamista koskevia ohjeita. Päihdehuoltoasetuksen 15 ja 16 §:ssä nykyisin olevat valtuutussäännökset kumottaisiin.

## 5. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Koska potilaskohtaisten suurten kustannusten tasausjärjestelmä liittyy sairaanhoitopiirien talousarvioihin, erikoissairaanhoidolain 56 a §:ään ehdotettu muutos

on kuitenkin tarkoituksenmukaista saattaa voimaan lain hyväksymistä ja vahvistamista seuraavan vuoden alusta.

## 6. Säättämisjärjestys

Esitykseen sisältyy valtuutussäännöksiä tarkempien säännösten antamiseen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Ehdotettujen säännösten perusteella annettavilla asetuksilla ei säädettäisi yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteista, vaan niillä täsmennettäisiin palveluiden järjestämisvastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien velvoitteita. Päihdehuoltolain 28 §:n 2 momenttiin ehdotetun, huumeriippuvaisten lääkkeellisen hoidon järjestämistä ja toteuttamisesta koskevan valtuutussäännöksen kautta pyritään turvaamaan se, että kyseisiä hoitoja olisi saatavissa niiden tarvetta vastaavasti. Erikoissairaanhoitolain 56 a §:ssä tarkoitettua suurten potilaskohtaisten kustannusten tasausjärjestelmää koskevan ehdotuksen tarkoituksena puolestaan on parantaa järjestelmän katta-

vuutta ja sitä kautta potilaiden erikoissairaanhoitoon pääsemistä. Näin ollen säännöksillä turvattaisiin perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädettyä oikeutta riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Perustuslain 121 §:n 2 momentin mukaan kunnille annettavista tehtävistä säädetään lailla. Ehdotettujen valtuutussäännösten nojalla kunnille ei säädettäisi uusia tehtäviä, vaan ainoastaan täsmennettäisiin kunnille lainsäädännössä, erityisesti erikoissairaanhoitolaisissa, kansanterveyslaissa ja päihdehuoltolaisissa, jo säädettyjen velvoitteiden sisältöä.

Lisäksi eräitä erikoissairaanhoitoon ja päihdehuoltoon liittyviä nykyisiä valtuutussäännöksiä muutettaisiin siten, että ne vastaisivat perustuslain 80 §:n säännöksiä.

Edellä esitetyn perusteella katsotaan, että esitykseen sisältyvät lait voidaan säätää tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

*Lakiehdotukset***1.****Laki****erikoissairaanhoitolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 9 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti ja 56 a §, sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 2 momentti ja 56 a § laissa 1487/1992, seuraavasti:

## 9 §

Kuhunkin erityisvastuualueeseen kuuluu sellainen sairaanhoitopiiri, jonka alueella on lääkärikoulutusta antava yliopisto. Valtioneuvoston asetuksella annetaan säännökset siitä, mitkä ovat erityisvastuualueita ja mitkä sairaanhoitopiirit kuuluvat mihinkin erityisvastuualueeseen.

## 11 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan säännökset siitä, mitkä tutkimukset ja toimenpiteet sekä mikä hoito kuuluvat erityistason sairaanhoitoon. Sosiaali- ja terveysministeriö voi lisäksi antaa ohjeita erityis-

tason sairaanhoidon järjestämisestä.

## 56 a §

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkunnalle aiheutuneiden poikkeuksellisen suurten potilaskohtaisten kustannusten tasaamiseksi sairaanhoitopiirin kuntayhtymällä tulee olla kaikki tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot kattava tasausjärjestelmä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 56 a § tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

## 2.

**Laki****päihdehuoltolain 28 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1986 annetun päihdehuoltolain (41/1986) 28 § seuraavas-  
ti:

## 28 §

*Tarkemmat säännökset*

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella vahvistetaan tässä laissa tarkoitettuja päätöksiä annettaessa käytettävien lomakkeiden kaavat. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan myös säätää niistä edellytyksistä, joilla hoitoa voidaan pitää rikoslain (39/1889) 50 luvun 7 §:ssä tarkoitettuna sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymänä hoitona, ja siitä, milloin jonkun voidaan katsoa

hakeutuneen tällaiseen hoitoon. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa säännöksiä huumeriippuvaisten lääkkeellisen hoidon järjestämisestä ja toteuttamisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa ohjeita päihdehuollon järjestämisestä ja toteuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2001

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

**Laki****erikoissairaanhoidolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoidolain (1062/1989) 9 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti ja 56 a §, sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 2 momentti ja 56 a § laissa 1487/1992, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

## 9 §

Erityisvastuualueet määrää valtioneuvosto siten, että kuhunkin alueeseen kuuluu sellainen sairaanhoitopiiri, jonka alueella on lääkärikoulutusta antava yliopisto.

*Kuhunkin erityisvastuualueeseen kuuluu sellainen sairaanhoitopiiri, jonka alueella on lääkärikoulutusta antava yliopisto. Valtioneuvoston asetuksella annetaan säännökset siitä, mitkä ovat erityisvastuualueita ja mitkä sairaanhoitopiirit kuuluvat mihinkin erityisvastuualueeseen.*

## 11 §

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittavat ohjeet ja määräykset erityistason sairaanhoitoon kuuluvista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta.

*Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan säännökset siitä, mitkä tutkimukset ja toimenpiteet sekä mikä hoito kuuluvat erityistason sairaanhoitoon. Sosiaali- ja terveysministeriö voi lisäksi antaa ohjeita erityistason sairaanhoidon järjestämisestä.*

## 56 a §

Sairaanhoitopiirin kuntainliiton jäsenkunnalle aiheutuneiden poikkeuksellisen suurten potilaskohtaisten kustannusten tasaamiseksi sairaanhoitopiirin kuntainliitolla tulee olla tasausjärjestelmä.

## 56 a §

*Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkunnalle aiheutuneiden poikkeuksellisen suurten potilaskohtaisten kustannusten tasaamiseksi sairaanhoitopiirin kuntayhtymällä tulee olla kaikki tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot kattava tasausjärjestelmä.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 56 a § tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 20 .*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.*

## 2.

**Laki****päihdehuoltolain 28 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1986 annetun päihdehuoltolain (41/1986) 28 § seuraavas-  
ti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

28 §

28 §

*Asetuksenantovaltuus*

*Tarkemmat säännökset*

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

*Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella vahvistetaan tässä laissa tarkoitettuja päätöksiä annettaessa käytettävien lomakkeiden kaavat. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan myös säätää niistä edellytyksistä, joilla hoitoa voidaan pitää rikoslain (39/1889) 50 luvun 7 §:ssä tarkoitettuna sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymänä hoitona, ja siitä, milloin jonkun voidaan katsoa hakeutuneen tällaiseen hoitoon. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa säännöksiä huumeriippuvaisten lääkkeellisen hoidon järjestämisestä ja toteuttamisesta.*

*Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa ohjeita päihdehuollon järjestämisestä ja toteuttamisesta.*

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.*

---